

Journal Website

Article history:

Received 01 August 2026

Revised 04 October 2026

Accepted 11 October 2026

Published online 18 October 2026

Journal of Psychological Dynamics in Mood Disorders

Volume 6, Issue 3, pp 1-13

E-ISSN: 2981-1759

A Model of Mother-Child Interaction Based on Parental Self-Efficacy with the Mediating Role of Perceived Social Support in Mothers of Children with Attention-Deficit/Hyperactivity

Abbas. Senobar^{1*}, Eshagh. Shirinkam², Batool. Sanaei³

¹ Assistant Professor, Department of Psychology and Counselling, Farhangian University, Tehran, Iran

² Assistant Professor, Department of Educational Sciences, Farhangian University, Tehran, Iran

³ Assistant Professor, Department of Sciences Education, Farhangian University, Tehran, Iran

* Corresponding author email address: dr.senobar@cfu.ac.ir

Article Info

ABSTRACT

Article type:

Original Research

How to cite this article:

Senobar, A., Shirinkam, E., & Sanaei, B. (2027). A Model of Mother-Child Interaction Based on Parental Self-Efficacy with the Mediating Role of Perceived Social Support in Mothers of Children with Attention-Deficit/Hyperactivity. *Journal of Psychological Dynamics in Mood Disorders*, 6(3), 1-13.

© 2024 the authors. Published by Maher Talent and Intelligence Testing Institute, Tehran, Iran. This is an open access article under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0) License.

Objective: Mother-child interaction plays an importance role in the health of both mother and child, particularly in families with children diagnosed with attention-deficit/hyperactivity. Therefore, the present research was conducted with the aim of determine the fit of a model of mother-child interaction based on parental self-efficacy with the mediating role of perceived social support in mothers of children with attention-deficit/hyperactivity.

Methodology: This research was a descriptive from type of correlation. The research population consisted of all mothers of children with attention-deficit/hyperactivity who visited counseling and psychological service centers in the Dezful city during the spring of 2026. A sample of 200 individuals was selected using the available sampling method, and data were collected using research instruments including demographic information form and parental self-efficacy, perceived social support and mother-child interaction questionnaires. The data were analyzed using Pearson correlation coefficients and path analysis via SPSS and Smart-PLS software.

Findings: The results of this study indicated that the model of mother-child interaction based on parental self-efficacy with the mediating role of perceived social support in mothers of children with attention-deficit/hyperactivity had a good fit. In this model, the direct effects of parental self-efficacy on perceived social support and mother-child interaction, the direct effect of perceived social support on mother-child interaction and the indirect effect of parental self-efficacy on mother-child interaction with the mediating role of perceived social support were positive and significant ($P < 0.05$).

Conclusion: Based on the findings of the present research, to improving mother-child interaction in families with children diagnosed with attention-deficit/hyperactivity can be used educational workshops to foster parental self-efficacy and perceived social support.

Keywords: Mother-Child Interaction, Parental Self-Efficacy, Perceived Social Support, Attention-Deficit/Hyperactivity

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

Attention-deficit/hyperactivity disorder is one of the most common neurodevelopmental and psychological disorders; it is a frequent issue among children and a common reason for psychiatric consultations, exerting a profound impact on the lives of children and their families (Shafiullah & Dhaneshwar, 2025). This disorder manifests in three prominent types: inattention, hyperactivity-impulsivity, and a combined presentation (Parker, 2023). Attention-deficit/hyperactivity disorder has a prevalence rate of 3% to 8% in childhood and is associated with significant difficulties across various domains, including poor academic performance, grade retention, school dropout, strained peer and family relationships, anxiety, aggression, depression, rule-breaking behavior, and substance abuse (Crouch & Boswell, 2024). Families with children diagnosed with attention-deficit/hyperactivity often experience challenges regarding mother-child interaction (Ozturk & Ekinci, 2023). Mother-child interaction refers to the mother's parenting style—manifested through the reciprocal relationship between mother and child—which influences the child's development and the refinement of various traits, as well as parenting practices and parental communication patterns (Gashri et al., 2025). Particularly during early childhood, mother-child interaction serves as the foundation for cognitive, emotional, and social development. Indeed, a mother's emotional care creates a context in which the child establishes a sense of being worthy of love and comes to expect others to regard them as a competent individual (Li et al., 2025).

Parental self-efficacy is a key factor influencing mother-child interaction (Strother-Garcia et al., 2026). Parental self-efficacy shapes the nature of the interaction and predicts the mother's disciplinary style, her beliefs regarding parenting methods, and her level of sensitivity and responsiveness. Consequently, mothers who feel effective in their parenting role tend to maintain warm, structured, and intimate relationships with their children (Feng et al., 2022). Parental self-efficacy impacts parent-child interaction, disciplinary approaches, and responsiveness to needs; conversely, low self-efficacy in this area leads to impaired parental functioning, increased withdrawal from interaction on the part of the child, avoidance of efforts to resolve relationship issues, a decline in problem-solving abilities, and the use of maladaptive coping strategies (Brennan et al., 2024). Perceived social support is one variable that can serve as a mediator between parental self-efficacy and mother-child interaction. Social support is a crucial form of social relationship; the availability of such support, as well as perceptions of and needs regarding it, can vary based on factors such as age, gender, and personality (Love et al., 2025). In the context of perceived social support, the individual believes they are cared for and loved, valued, respected, and esteemed, and that they belong to a network of mutual obligations and connections (Goodyke et al., 2022). This support refers to a network comprising family, friends, and classmates or colleagues that provides individuals with psychological resources to help them cope with or confront stressful and challenging life situations (Du et al., 2025).

Families with children diagnosed with attention-deficit/hyperactivity face numerous challenges in their daily lives, particularly regarding mother-child interaction. Therefore, it is essential to identify

the factors influencing this interaction and to design and implement programs aimed at improving it. Existing literature indicates that few studies have examined the roles of parental self-efficacy and perceived social support in mother-child interaction, and no research was found that specifically investigated the mediating role of perceived social support in this context. Given that mothers typically bear the primary responsibility for the care of children with attention-deficit/hyperactivity, this study focused on mother-child interaction, aiming to provide insights that could help these mothers better understand their current situation and offer strategies to enhance their interactions. In light of these considerations, the present research was conducted with the aim of determine the fit of a model of mother-child interaction based on parental self-efficacy with the mediating role of perceived social support in mothers of children with attention-deficit/hyperactivity

Methods and Materials

This research was a descriptive from type of correlation. The research population consisted of all mothers of children with attention-deficit/hyperactivity who visited counseling and psychological service centers in the Dezful city during the spring of 2026. A sample of 200 individuals was selected using the available sampling method.

In the present research, inclusion criteria consisted of having a child diagnosed with attention-deficit/hyperactivity, a minimum of one year having elapsed since the child's attention-deficit/hyperactivity diagnosis, the absence of children with other psychological or psychiatric disorders, an age range of 26 to 40 years, a minimum education level of a high school diploma, and a willingness to participate in the study. Exclusion criteria included withdrawing from completing the research instruments, failing to respond to more than 10 percent of the items, and providing inadequate responses (e.g., giving the same answer to all items on at least one instrument).

In this study, data were collected using research instruments including demographic information form and parental self-efficacy, perceived social support and mother-child interaction questionnaires. The data were analyzed using Pearson correlation coefficients and path analysis via SPSS and Smart-PLS software.

Findings

In this study, the majority of mothers of children with attention-deficit/hyperactivity were aged 26–30 years (85 individuals, or 42.50 percent) and diploma (94 individuals, or 47.00 percent).

The results of this study indicated that the model of mother-child interaction based on parental self-efficacy with the mediating role of perceived social support in mothers of children with attention-deficit/hyperactivity had a good fit. In this model, the direct effects of parental self-efficacy on perceived social support and mother-child interaction, the direct effect of perceived social support on mother-child interaction and the indirect effect of parental self-efficacy on mother-child interaction with the mediating role of perceived social support were positive and significant ($P < 0.05$).

Discussion and Conclusion

Based on the findings of the present research, to improving mother-child interaction in families with children diagnosed with attention-deficit/hyperactivity can be used educational workshops to foster parental self-efficacy and perceived social support.

وبسایت مجله

تاریخچه مقاله

دریافت شده در تاریخ ۱۰ مرداد ۱۴۰۵

اصلاح شده در تاریخ ۱۲ مهر ۱۴۰۵

پذیرفته شده در تاریخ ۱۹ مهر ۱۴۰۵

منتشر شده در تاریخ ۲۶ مهر ۱۴۰۵

پویایی‌های روانشناختی در اختلال‌های خلقی

دوره ۶، شماره ۳، صفحه ۱۳-۱

شاپای الکترونیکی: ۲۹۸۱-۱۷۵۹

مدل تعامل مادر- کودک بر اساس خودکارآمدی والدگری با نقش میانجی حمایت اجتماعی ادراک شده در مادران کودکان مبتلا به نقص توجه/ بیش فعالی

عباس صنوبر^{۱*}، اسحق شیرین کام^۲، بتول صناعی^۳

۱. استادیار، گروه آموزش روان‌شناسی و مشاوره، دانشگاه فرهنگیان، تهران، ایران

۲. استادیار، گروه آموزش علوم تربیتی، دانشگاه فرهنگیان، تهران، ایران

۳. استادیار، گروه آموزش علوم تجربی، دانشگاه فرهنگیان، تهران، ایران

*ایمیل نویسنده مسئول: dr.senobar@cfu.ac.ir

چکیده

اطلاعات مقاله

نوع مقاله

پژوهشی/اصیل

نحوه استناد به این مقاله:

صنوبر، عباس؛ شیرین کام، اسحق و صناعی، بتول. (۱۴۰۶). مدل تعامل مادر- کودک بر اساس خودکارآمدی والدگری با نقش میانجی حمایت اجتماعی ادراک شده در مادران کودکان مبتلا به نقص توجه/ بیش فعالی. *پویایی‌های روانشناختی در اختلال‌های خلقی*، ۶(۳)، ۱-۱۳.

© ۱۴۰۳ تمامی حقوق انتشار این مقاله متعلق به نویسنده است. انتشار این مقاله به صورت دسترسی آزاد مطابق با گواهی (CC BY-NC 4.0) صورت گرفته است.

هدف: تعامل مادر- کودک نقش مهمی در سلامت مادر و کودک به ویژه در خانواده‌های دارای کودکان مبتلا به نقص توجه/ بیش فعالی دارد. بنابراین، پژوهش حاضر با هدف تعیین برآزش مدل تعامل مادر- کودک بر اساس خودکارآمدی والدگری با نقش میانجی حمایت اجتماعی ادراک شده در مادران کودکان مبتلا به نقص توجه/ بیش فعالی انجام شد. **روش‌شناسی:** این پژوهش توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه پژوهش همه مادران دارای کودکان مبتلا به نقص توجه/ بیش فعالی مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره و خدمات روان‌شناختی شهر ذرفول در فصل بهار سال ۱۴۰۵ بودند. تعداد ۲۰۰ نفر از اعضای جامعه با روش نمونه‌گیری در دسترس به عنوان نمونه انتخاب و به ابزارهای پژوهش شامل فرم اطلاعات جمعیت‌شناختی و پرسشنامه‌های خودکارآمدی والدگری، حمایت اجتماعی ادراک شده و تعامل مادر- کودک گردآوری شدند. داده‌های این پژوهش با روش‌های ضرایب همبستگی پیرسون و تحلیل مسیر در نرم‌افزارهای SPSS و Smart-PLS تحلیل شدند. **یافته‌ها:** نتایج این مطالعه نشان داد که مدل تعامل مادر- کودک بر اساس خودکارآمدی والدگری با نقش میانجی حمایت اجتماعی ادراک شده در مادران کودکان مبتلا به نقص توجه/ بیش فعالی برآزش مناسبی داشت. در این مدل، اثر مستقیم خودکارآمدی والدگری بر حمایت اجتماعی ادراک شده و تعامل مادر- کودک، اثر مستقیم حمایت اجتماعی ادراک شده بر تعامل مادر- کودک و اثر غیرمستقیم خودکارآمدی والدگری با میانجی حمایت اجتماعی ادراک شده بر تعامل مادر- کودک مثبت و معنادار بود ($P < 0.05$). **نتیجه‌گیری:** طبق نتایج پژوهش حاضر، برای بهبود تعامل مادر- کودک در خانواده‌های دارای کودکان مبتلا به نقص توجه/ بیش فعالی می‌توان از طریق کارگاه‌های آموزشی زمینه را برای افزایش خودکارآمدی والدگری و حمایت اجتماعی ادراک شده مهیا ساخت.

کلیدواژگان: تعامل مادر- کودک، خودکارآمدی والدگری، حمایت اجتماعی ادراک شده، نقص توجه/ بیش فعالی

مقدمه

اختلال نقص توجه/ بیش‌فعالی یکی از شایع‌ترین اختلال‌های عصبی و روان‌شناختی و جزء مشکلات رایج کودکان و علت مراجعه به روان‌پزشک است که تاثیر عمیقی بر زندگی کودکان و خانواده‌های آنان می‌گذارد (Shafiullah & Dhaneshwar, 2025). این اختلال دارای سه نوع برجسته نقص توجه، بیش‌فعالی و تکانشگری و ترکیبی است که باید قبل از ۶ سالگی معیارهای نوع خاص آن حداقل برای مدت ۶ ماه وجود داشته باشد (Parker, 2023). اختلال نقص توجه/ بیش‌فعالی در سنین کودکی دارای شیوع ۳ تا ۸ درصدی است و این اختلال با مشکلات زیاد در زمینه‌های مختلف از جمله عملکرد تحصیلی ضعیف، تکرار پایه، ترک مدرسه، روابط دوستانه و خانوادگی ضعیف، اضطراب، پرخاشگری، افسردگی، قانون‌شکنی و سوءمصرف مواد همراه می‌باشد (Crouch & Boswell, 2024).

خانواده‌های دارای کودکان مبتلا به نقص توجه/ بیش‌فعالی دارای مشکلاتی در تعامل مادر- کودک هستند (Ozturk & Ekinci, 2023). منظور از تعامل مادر- کودک سبک والدگری مادر است که در جریان ارتباط متقابل بین مادر و کودک بروز می‌کند و بر رشد و بهبود ویژگی‌های مختلف کودک، فرزندپروری و الگوهای ارتباطی والدین تاثیر می‌گذارد (Gashri et al., 2025). این تعامل به پاسخ‌های هیجانی و رفتاری متقابل بین والدین و کودک در فرآیند رشد اشاره دارد که این پاسخ‌ها ممکن است از طریق گوش‌دادن، در دسترس بودن، پاسخدهی، فهمیدن و دیگر انواع تعامل صورت پذیرد (Lee et al., 2022). تعامل مادر- کودک به‌ویژه در سال‌های اولیه کودکی پایه و اساسی برای پایه‌ریزی رشد و تحول شناختی، هیجانی و اجتماعی است. در واقع، مراقبت عاطفی مادر از کودک موقعیتی را فراهم می‌آورد که کودک احساس دوست داشتنی بودن می‌کند و از دیگران انتظار دارد که به‌عنوان فردی شایسته به او توجه نمایند (Li et al., 2025).

یکی از عوامل موثر بر تعامل مادر- کودک، خودکارآمدی والدگری است (Strother-Garcia et al., 2026). خودکارآمدی والدگری بر نحوه تعامل مادر و کودک تاثیر دارد و شیوه انضباطی مادر، باور مادر درباره روش‌های والدگری، حساسیت و پاسخگویی او را پیش‌بینی می‌کند. بنابراین، مادرانی که در نقش والدگری خود احساس اثربندی می‌کنند با کودکان خود روابطی گرم، منظم و صمیمی دارند (Feng et al., 2022). این سازه به ارزیابی مراقب نسبت به توانایی‌های خود در نقش مراقب گفته می‌شود و به باورها و قضاوت‌های یک والد از توانمندی‌های خود جهت نظم‌دهی و اجرای یک سری از تکالیف مربوط به والدگری با کودک اشاره دارد (Eltanamy et al., 2023). خودکارآمدی والدگری بر نحوه تعامل والد با فرزند، شیوه انضباطی او و میزان حساسیت و پاسخگویی به نیازهای خود تاثیر می‌گذارد و خودکارآمدی پایین در این زمینه به اختلال در عملکرد مناسب والدین، افزایش کناره‌گیری از تعامل در فرزندان، اجتناب از تلاش برای حل مشکل‌های ارتباطی، افت حل مسئله و استفاده از راهبردهای مقابله‌ای ناسازگار منجر می‌شود (Brennan et al., 2024).

یکی از متغیرهایی که می‌تواند بین خودکارآمدی والدگری و تعامل مادر- کودک نقش میانجی داشته باشد، حمایت اجتماعی ادراک‌شده است. حمایت اجتماعی یکی از مهم‌ترین شکل‌های روابط اجتماعی است و برخورداری از آن و ادراک و تصور درباره آن و نیاز به آن با توجه به سن، جنسیت، شخصیت و غیره می‌تواند متفاوت باشد (Love et al., 2025). در حمایت اجتماعی ادراک‌شده فرد باور دارد که از او مراقبت‌شده و دوست‌داشتنی است، دارای ارزش، احترام و اعتبار می‌باشد و متعلق به شبکه‌ای از تعهدات و ارتباط‌های متقابل است (Goodyke et al., 2022). این حمایت به شبکه‌ای متشکل از خانواده، دوستان و همکلاسی‌ها یا همکاران اشاره دارد که برای افراد منابع روان‌شناختی حمایتی فراهم می‌آورند تا بتوانند با شرایط استرس‌زا و چالش‌انگیز زندگی کنار بیایند و یا اینکه با آنها مقابله نمایند (Du et al., 2025). حمایت اجتماعی ادراک‌شده یعنی منابع حمایتی فراهم‌شده توسط دیگران به فرد احساس ارزشمند بودن می‌دهد، او را بخشی از شبکه اجتماعی محسوب می‌کند و فرصت‌هایی را برای ارتباط با دیگران فراهم می‌آورد (Muigg et al., 2024).

درباره روابط خودکارآمدی والدگری، حمایت اجتماعی و تعامل مادر- کودک پژوهش‌هایی صورت گرفته است. برای مثال، نتایج پژوهش Fierloos et al (2023) حاکی از آن بود که بین خودکارآمدی والدگری و حمایت اجتماعی ادراک شده در والدین کودکان ۸-۰ ساله رابطه مثبت و معناداری وجود داشت. Habibi et al (2023) ضمن پژوهشی به این نتیجه رسیدند که بین خودکارآمدی والدگری و حمایت اجتماعی ادراک شده در والدین دارای فرزند مبتلا به فنیل‌کتونوری رابطه مثبت و معناداری وجود داشت. در پژوهشی دیگر Amir et al (2022) گزارش کردند که بین خودکارآمدی والدگری و حمایت اجتماعی ادراک شده در مادران دارای کودک مبتلا به اختلال طیف اوتیسم رابطه مثبت و معناداری وجود داشت. همچنین، نتایج پژوهش So & Abed (2025) نشان داد که خودکارآمدی والدگری بر تعامل والد- کودک در خانواده‌های دارای کودک مبتلا به اوتیسم تاثیر مثبت و معناداری داشت. Agharebparast & Abed (2025) ضمن پژوهشی به این نتیجه رسیدند که خودکارآمدی والدگری بر تعامل والد- کودک در مادران بدون شوهر دارای فرزند ۱۶-۳ سال تاثیر مثبت و معناداری داشت. در پژوهشی دیگر Bahadori Khosroshahi et al (2017) گزارش کردند که بین خودکارآمدی والدگری و تعامل مادر- کودک در مادران دارای فرزند کم‌توان ذهنی رابطه مثبت و معناداری وجود داشت. علاوه بر آن، نتایج پژوهش Temucin & Kiziler (2026) نشان داد که حمایت اجتماعی بر تعامل والد- کودک در خانواده‌های دارای کودک مبتلا به بیماری مزمن تاثیر مثبت و معنادار داشت. Rezapour Mirsaleh et al (2022) ضمن پژوهشی به این نتیجه رسیدند که بین ادراک اجتماعی کودک و تعامل مادر- کودک رابطه مثبت و معناداری وجود داشت.

خانواده‌های دارای کودکان مبتلا به نقص توجه/ بیش‌فعالی در زندگی با مشکل‌ها و چالش‌های فراوانی به‌ویژه در زمینه تعامل مادر- کودک مواجه هستند. بنابراین، لازم است تا عوامل موثر بر تعامل مادر- کودک شناسایی و با استفاده از آنها برنامه‌هایی برای بهبود این تعامل طراحی و اجرا کرد. بررسی‌ها حاکی از آن است که پژوهش‌های اندکی به نقش خودکارآمدی والدگری و حمایت اجتماعی ادراک شده در تعامل مادر- کودک توجه داشتند و پژوهشی در این زمینه با میانجی حمایت اجتماعی ادراک شده یافت نشد. از آنجایی که معمولاً مادران مسئول مراقبت و نگهداری از کودکان مبتلا به نقص توجه/ بیش‌فعالی هستند، بر همین اساس تلاش شد تا پژوهش بر روی تعامل مادر- کودک مورد بررسی قرار گیرد تا نتایج این پژوهش بتواند به این مادران در شناخت بهتر وضعیت موجود و ارائه راهکارهایی برای بهبود تعامل آنان کمک کند. با توجه به مطالب مطرح شده، پژوهش حاضر با هدف تعیین برازش مدل تعامل مادر- کودک بر اساس خودکارآمدی والدگری با نقش میانجی حمایت اجتماعی ادراک شده در مادران کودکان مبتلا به نقص توجه/ بیش‌فعالی انجام شد.

مواد و روش پژوهش

این پژوهش توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه پژوهش همه مادران دارای کودکان مبتلا به نقص توجه/ بیش‌فعالی مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره و خدمات روان‌شناختی شهر ذرفول در فصل بهار سال ۱۴۰۵ بودند. تعداد ۲۰۰ نفر از اعضای جامعه با روش نمونه‌گیری در دسترس به‌عنوان نمونه انتخاب شدند. در پژوهش حاضر، ملاک‌های ورود به مطالعه شامل داشتن کودک مبتلا به نقص توجه/ بیش‌فعالی، گذشت حداقل یک سال از شناسایی فرزند مبتلا به نقص توجه/ بیش‌فعالی، نداشتن فرزند مبتلا به سایر اختلال‌های روان‌شناختی و روان‌پزشکی، داشتن سن ۲۶-۴۰ سال، حداقل تحصیلات دیپلم و تمایل جهت شرکت در پژوهش بودند. همچنین، ملاک‌های خروج از مطالعه شامل انصراف از تکمیل ابزارهای پژوهش، عدم پاسخگویی به بیش از ده درصد گویه‌ها و عدم پاسخ‌دهی مناسب (مثلاً دادن پاسخ ثابت به گویه‌های حداقل یک ابزار) بودند.

مراحل اجرایی پژوهش حاضر به این شرح بود که ابتدا هماهنگی‌های لازم با مسئولان مراکز مشاوره و خدمات روان‌شناختی شهر دزفول برای معرفی مادران دارای کودک مبتلا به نقص توجه/ بیش‌فعالی به عمل آمد. هم اهمیت و هم ضرورت پژوهش برای مادران معرفی‌شده تشریح و درباره رعایت نکات و ملاحظات اخلاقی به آنان تعهد داده شد. در مرحله بعد از آنان خواسته شد تا به همه ابزارهای پژوهش به‌صورت کامل و صادقانه پاسخ دهند. لازم به ذکر است که برای آنان تبیین شد که هیچ پاسخ صحیح یا غلطی وجود ندارد و بهترین پاسخ، پاسخی است که گویای وضعیت واقعی و موجود آنان باشد. پس از پاسخ‌دهی به ابزارهای پژوهش توسط مادران دارای کودکان مبتلا به نقص توجه/ بیش‌فعالی، ابزارهای تکمیل‌شده مورد بررسی قرار گرفت و از آنان به دلیل شرکت در پژوهش تقدیر و تشکر به عمل آمد. در این پژوهش، علاوه بر فرم اطلاعات جمعیت‌شناختی شامل سوال‌هایی درباره سن و تحصیلات، از سه پرسشنامه زیر برای گردآوری داده‌ها استفاده شد.

پرسشنامه خودکارآمدی والدگری: این پرسشنامه توسط [Dumka et al \(1996\)](#) ساخته شد که ۱۰ گویه دارد و برای پاسخگویی به هر گویه هفت گزینه از به‌ندرت با نمره یک تا همیشه با نمره هفت وجود داشت. بنابراین، دامنه نمرات پرسشنامه خودکارآمدی تحصیلی ۱۰ تا ۷۰ است و نمره بیشتر حاکی از خودکارآمدی والدگری بیشتر می‌باشد. [Dumka et al \(1996\)](#) روایی محتوایی پرسشنامه مذکور را تایید و پایایی آن را با روش آلفای کرونباخ ۰/۷۰ گزارش کردند. در پژوهشی داخلی، [Habibi et al \(2023\)](#) پایایی پرسشنامه خودکارآمدی والدگری را با روش آلفای کرونباخ ۰/۸۰ گزارش کردند. در پژوهش، ضریب پایایی پرسشنامه خودکارآمدی والدگری با روش آلفای کرونباخ از طریق ضریب همبستگی بین گویه‌های آن ۰/۸۴ به‌دست آمد.

پرسشنامه حمایت اجتماعی ادراک‌شده: این پرسشنامه توسط [Zimet et al \(1998\)](#) ساخته شد که ۱۲ گویه دارد و برای پاسخگویی به هر گویه هفت گزینه از به‌شدت مخالفم با نمره یک تا به‌شدت موافقم با نمره هفت وجود داشت. بنابراین، دامنه نمرات پرسشنامه حمایت اجتماعی ادراک‌شده ۱۲ تا ۸۴ است و نمره بیشتر حاکی از حمایت اجتماعی ادراک‌شده بیشتر می‌باشد. [Zimet et al \(1998\)](#) روایی سازه پرسشنامه مذکور را تایید و پایایی آن را با روش آلفای کرونباخ ۰/۷۰ گزارش کردند. در پژوهشی داخلی، [Kazemi Rezaei et al \(2020\)](#) پایایی پرسشنامه حمایت اجتماعی ادراک‌شده را با روش آلفای کرونباخ ۰/۸۳ گزارش کردند. در پژوهش، ضریب پایایی پرسشنامه حمایت اجتماعی ادراک‌شده با روش آلفای کرونباخ از طریق ضریب همبستگی بین گویه‌های آن ۰/۹۰ به‌دست آمد.

پرسشنامه تعامل مادر- کودک: این پرسشنامه توسط [Pianta et al \(1997\)](#) ساخته شد که ۳۳ گویه دارد و برای پاسخگویی به هر گویه پنج گزینه از قطعاً صدق نمی‌کند با نمره یک تا قطعاً صدق می‌کند با نمره پنج وجود داشت. بنابراین، دامنه نمرات پرسشنامه تعامل مادر- کودک ۳۳ تا ۱۶۵ است و نمره بیشتر حاکی از تعامل مادر- کودک مطلوب‌تر می‌باشد. [Pianta et al \(1997\)](#) روایی سازه پرسشنامه مذکور را تایید و پایایی آن را با روش آلفای کرونباخ ۰/۸۶ گزارش کردند. در پژوهشی داخلی، [Shadi Zavareh et al \(2024\)](#) پایایی پرسشنامه تعامل مادر- کودک را با روش آلفای کرونباخ ۰/۷۶ گزارش کردند. در پژوهش، ضریب پایایی پرسشنامه تعامل مادر- کودک با روش آلفای کرونباخ از طریق ضریب همبستگی بین گویه‌های آن ۰/۸۷ به‌دست آمد.

داده‌های این پژوهش با روش‌های ضرایب همبستگی پیرسون و تحلیل مسیر در نرم‌افزارهای SPSS و Smart-PLS تحلیل شدند.

یافته‌ها

نمونه‌های این پژوهش تعداد ۲۰۰ نفر از مادران کودکان مبتلا به نقص توجه/ بیش فعالی بودند که نتایج تعداد و درصد اطلاعات جمعیت‌شناختی آنها در جدول ۱ ارائه شد.

جدول ۱

نتایج تعداد و درصد اطلاعات جمعیت‌شناختی مادران کودکان مبتلا به نقص توجه/ بیش فعالی

متغیرها	سطح	تعداد	درصد
سن	۲۶-۳۰ سال	۸۵	۴۲/۵۰
	۳۱-۳۵ سال	۷۹	۳۹/۵۰
	۳۶-۴۰ سال	۳۶	۱۸/۰۰
تحصیلات	دیپلم	۹۴	۴۷/۰۰
	فوق دیپلم	۳۸	۱۹/۰۰
	لیسانس	۵۵	۲۷/۵۰
	بالتر از لیسانس	۱۳	۶/۵۰

همان‌طور که در جدول ۱ مشاهده می‌شود، بیشتر مادران کودکان مبتلا به نقص توجه/ بیش فعالی دارای سن ۲۶-۳۰ سال (۸۵ نفر معادل ۴۲/۵۰ درصد) و تحصیلات دیپلم (۹۴ نفر معادل ۴۷/۰۰ درصد) بودند. نتایج میانگین، انحراف معیار و ضرایب همبستگی خودکارآمدی والدگری، حمایت اجتماعی ادراک شده و تعامل مادر- کودک در مادران کودکان مبتلا به نقص توجه/ بیش فعالی در جدول ۲ ارائه شد.

جدول ۲

نتایج میانگین، انحراف معیار و ضرایب همبستگی خودکارآمدی والدگری، حمایت اجتماعی ادراک شده و تعامل مادر- کودک در مادران کودکان مبتلا به نقص توجه/ بیش فعالی

متغیرها	میانگین	انحراف معیار	۱	۲	۳
۱. خودکارآمدی والدگری	۲۷/۳۹	۵/۰۸	۱		
۲. حمایت اجتماعی ادراک شده	۳۵/۸۰	۴/۲۷	۰/۳۲*	۱	
۳. تعامل مادر- کودک	۸۳/۱۴	۹/۶۶	۰/۴۶*	۰/۳۷*	۱

* $P < 0.05$

همان‌طور که در جدول ۲ مشاهده می‌شود، بین خودکارآمدی والدگری، حمایت اجتماعی ادراک شده و تعامل مادر- کودک در مادران کودکان مبتلا به نقص توجه/ بیش فعالی همبستگی مثبت و معنادار وجود داشت ($P < 0.05$). نتایج شاخص‌های برازندگی مدل تعامل مادر- کودک بر اساس خودکارآمدی والدگری با نقش میانجی حمایت اجتماعی ادراک شده در مادران کودکان مبتلا به نقص توجه/ بیش فعالی در جدول ۳ ارائه شد.

جدول ۳

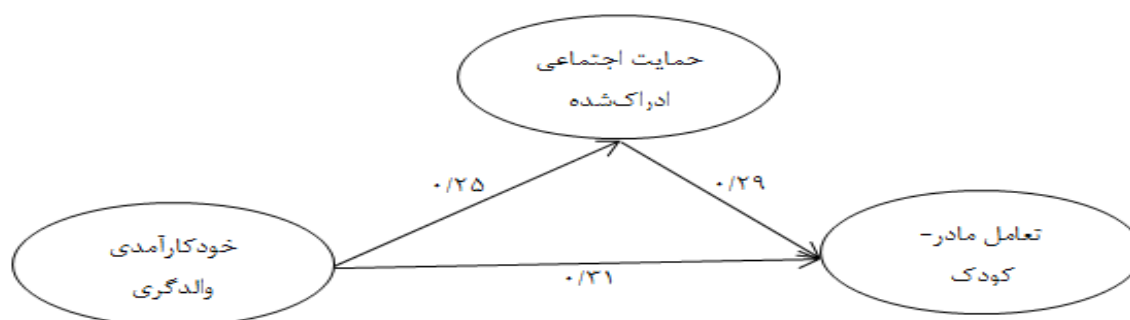
نتایج شاخص‌های برازندگی مدل تعامل مادر- کودک بر اساس خودکارآمدی والدگری با نقش میانجی حمایت اجتماعی ادراک شده در مادران کودکان مبتلا به نقص توجه/ بیش فعالی

شاخص‌ها	X^2/df	GFI	AGFI	CFI	RMSEA
---------	----------	-----	------	-----	-------

مقدار محاسبه شده	۱/۸۶	۰/۹۶	۰/۹۴	۰/۹۴	۰/۰۶
مقدار قابل قبول	کمتر از ۳	بیشتر از ۰/۹۰	بیشتر از ۰/۹۰	بیشتر از ۰/۹۰	کمتر از ۰/۰۸

همان‌طور که در جدول ۳ مشاهده می‌شود، مدل تعامل مادر- کودک بر اساس خودکارآمدی والدگری با نقش میانجی حمایت اجتماعی ادراک‌شده در مادران کودکان مبتلا به نقص توجه/ بیش‌فعالی برازش مناسبی داشت. نتایج تحلیل مسیر مدل تعامل مادر- کودک بر اساس خودکارآمدی والدگری با نقش میانجی حمایت اجتماعی ادراک‌شده در مادران کودکان مبتلا به نقص توجه/ بیش‌فعالی در شکل ۱ و اثرهای آن در جدول ۴ ارائه شد.

شکل ۱

نتایج تحلیل مسیر مدل تعامل مادر- کودک بر اساس خودکارآمدی والدگری با نقش میانجی حمایت اجتماعی ادراک‌شده در مادران کودکان مبتلا به نقص توجه/ بیش‌فعالی

جدول ۴

نتایج اثرهای مدل تعامل مادر- کودک بر اساس خودکارآمدی والدگری با نقش میانجی حمایت اجتماعی ادراک‌شده در مادران کودکان مبتلا به نقص توجه/ بیش‌فعالی

اثرها	ضریب مسیر	آماره تی	معناداری	نتیجه
اثر مستقیم خودکارآمدی والدگری بر حمایت اجتماعی ادراک‌شده	۰/۲۵	۴/۲۷	<۰/۰۵	تایید
اثر مستقیم خودکارآمدی والدگری بر تعامل مادر- کودک	۰/۳۱	۵/۳۸	<۰/۰۵	تایید
اثر مستقیم حمایت اجتماعی ادراک‌شده بر تعامل مادر- کودک	۰/۲۹	۵/۰۶	<۰/۰۵	تایید
اثر غیرمستقیم خودکارآمدی والدگری با میانجی حمایت اجتماعی ادراک‌شده بر تعامل مادر- کودک	۰/۰۷	۳/۹۰	<۰/۰۵	تایید

همان‌طور که در شکل ۱ و جدول ۴ مشاهده می‌شود، اثر مستقیم خودکارآمدی والدگری بر حمایت اجتماعی ادراک‌شده و تعامل مادر- کودک، اثر مستقیم حمایت اجتماعی ادراک‌شده بر تعامل مادر- کودک و اثر غیرمستقیم خودکارآمدی والدگری با میانجی حمایت اجتماعی ادراک‌شده بر تعامل مادر- کودک مثبت و معنادار بود ($P < ۰/۰۵$).

بحث و نتیجه‌گیری

اولین یافته پژوهش حاضر نشان داد که اثر مستقیم خودکارآمدی والدگری بر حمایت اجتماعی ادراک‌شده مثبت و معنادار بود که این نتیجه با نتایج پژوهش‌های Fierloos et al (2023)، Habibi et al (2023) و Amir et al (2022) همسو بود. در تبیین اثر مستقیم خودکارآمدی والدگری بر حمایت اجتماعی ادراک‌شده در مادران کودکان مبتلا به نقص توجه/ بیش‌فعالی می‌توان استنباط کرد که

خودکارآمدی والدگری یک ساختار شناختی مهم در ارتباط با عملکرد والد است و به ارزیابی والد نسبت به توانایی‌های خود در ایفای نقش والدینی اشاره دارد. این خودکارآمدی نیازمند دانش و اطلاعات در زمینه روش‌های موثر مراقبت از کودک و تعامل و برقراری ارتباط مطلوب با او است. بنابراین، والدین دارای خودکارآمدی در ارتباط با دیگران از جمله فرزند خود از روابط گرم، منظم و صمیمی استفاده می‌کنند که این امر می‌تواند سبب افزایش حمایت ادراک شده مادران توسط دیگران شود. در نتیجه، می‌توان انتظار داشت که اثر مستقیم خودکارآمدی والدگری بر حمایت اجتماعی ادراک شده در مادران کودکان مبتلا به اختلال نقص توجه/ بیش‌فعالی معنادار باشد.

دومین یافته پژوهش حاضر نشان داد که اثر مستقیم خودکارآمدی والدگری بر تعامل مادر- کودک مثبت و معنادار بود که این نتیجه با نتایج پژوهش‌های [So & Abed \(2025\)](#)، [Agharebparast & Abed \(2025\)](#) و [Bahadori Khosroshahi et al \(2017\)](#) همسو بود. در تبیین اثر مستقیم خودکارآمدی والدگری بر تعامل مادر- کودک در مادران کودکان مبتلا به نقص توجه/ بیش‌فعالی می‌توان استنباط کرد که خودکارآمدی والدگری به ارزیابی والد نسبت به توانایی‌های خود در نقش والد گفته می‌شود و به باورها و قضاوت‌های یک والد از توانمندی‌های خود جهت نظم‌دهی و اجرای یک سری تکالیف مربوط به کودک دارد. احساس کارآمدی والدگری در میان خانواده‌های دارای کودکان با نیازهای ویژه از جمله مبتلایان به اختلال نقص توجه/ بیش‌فعالی اهمیت مضاعف‌تری دارد. زیرا وظایف والدگری بسیار پیچیده‌تر است و والدین سعی در انجام این وظایف به بهترین شکل ممکن هستند. بنابراین، افزایش احساس خودکارآمدی والدگری از طریق بالابردن احساس خودکنترلی و خودمختاری باعث بهبود تعامل مادر- کودک می‌شود. مادران هنگامی که احساس کنند در امر والدگری و پرورش کودکان خود شایسته، توانمند و کارآمد هستند و به‌صورت موفق عمل می‌نمایند و توانایی کنترل شرایط را دارند در تعامل با کودکان خود به نحو مطلوب‌تری عمل می‌کنند. در نتیجه، منطقی به نظر می‌رسد که اثر مستقیم خودکارآمدی والدگری بر تعامل مادر- کودک در مادران کودکان مبتلا به اختلال نقص توجه/ بیش‌فعالی معنادار باشد.

سومین یافته پژوهش حاضر نشان داد که اثر مستقیم حمایت اجتماعی ادراک شده بر تعامل مادر- کودک مثبت و معنادار بود که این نتیجه با نتایج پژوهش‌های [Temucin & Kiziler \(2026\)](#) و [Rezapour Mirsaleh et al \(2022\)](#) همسو بود. در تبیین اثر مستقیم حمایت اجتماعی ادراک شده بر تعامل مادر- کودک در مادران کودکان مبتلا به نقص توجه/ بیش‌فعالی می‌توان استنباط کرد که حمایت اجتماعی ادراک شده به‌عنوان یک عامل تعدیل‌کننده موثر برای مقابله با شرایط استرس‌زا و چالش‌انگیز عمل می‌کند؛ به‌طوری که این حمایت ادراک شده نقش موثری در کاهش فشارهای زندگی، بهبود وضعیت زندگی، ارتقای کیفیت زندگی و افزایش رضایت از زندگی با توجه به مشکلات در زندگی روزمره دارد. بنابراین، مادران دارای کودکان مبتلا به نقص توجه/ بیش‌فعالی که در زندگی توسط دیگران مورد حمایت قرار می‌گیرند کمتر دچار تنش‌های شدید می‌شوند و در هنگام مواجهه با مشکل‌ها و چالش‌های زندگی از راهبردهای مقابله‌ای موثر استفاده می‌کنند و حتی از دیگران درخواست کمک و نگهداری از فرزندان خود می‌کنند که این امر از طریق افت فشار وارد شده بر مادر می‌تواند سبب بهبود تعامل مادر- کودک شود. در نتیجه، می‌توان انتظار داشت که اثر مستقیم حمایت اجتماعی ادراک شده بر تعامل مادر- کودک در مادران کودکان مبتلا به اختلال نقص توجه/ بیش‌فعالی معنادار باشد.

چهارمین یافته پژوهش حاضر نشان داد که اثر غیرمستقیم خودکارآمدی والدگری با میانجی حمایت اجتماعی ادراک شده بر تعامل مادر- کودک مثبت و معنادار بود. با اینکه پژوهشی بین خودکارآمدی والدگری و تعامل مادر- کودک با میانجی حمایت اجتماعی ادراک شده یافت نشد، اما در تبیین اثر غیرمستقیم خودکارآمدی والدگری با میانجی حمایت اجتماعی ادراک شده بر تعامل مادر- کودک در مادران کودکان مبتلا به نقص توجه/ بیش‌فعالی می‌توان استنباط کرد که اثر خودکارآمدی والدگری بر تعامل مادر- کودک می‌تواند از طریق مکانیسم‌های اجتماعی محقق شود و از آنجایی که حمایت اجتماعی دارای ابعاد اجتماعی است، لذا می‌توان انتظار داشت که حمایت اجتماعی

بتواند اثر خودکارآمدی والدگری بر تعامل مادر- کودک را تعدیل نماید. بنابراین، خودکارآمدی والدگری از طریق افزایش حمایت اجتماعی ادراک‌شده می‌تواند سبب بهبود تعامل مادر- کودک شود و بر همین اساس، حمایت اجتماعی ادراک‌شده میانجی مناسبی بین خودکارآمدی والدگری و تعامل مادر- کودک بود. در نتیجه، منطقی به نظر می‌رسد که اثر غیرمستقیم خودکارآمدی والدگری با میانجی حمایت اجتماعی ادراک‌شده بر تعامل مادر- کودک در مادران کودکان مبتلا به اختلال نقص توجه/ بیش‌فعالی معنادار باشد.

هر پژوهشی در هنگام اجرا با محدودیت‌هایی مواجه است و از محدودیت‌های مهم این پژوهش می‌توان به استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس، تک جنسیتی بودن جامعه پژوهش، بهره‌گیری از ابزارهای خودگزارشی جهت گردآوری داده‌ها و محدودشدن نمونه پژوهش به مادران دارای کودکان مبتلا به نقص توجه/ بیش‌فعالی مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره و خدمات روان‌شناختی شهر ذرفول اشاره کرد. بنابراین، باید در تعمیم یافته‌های پژوهش حاضر به محدودیت‌های ذکرشده توجه نمود و از تعمیم افراطی یافته‌ها اجتناب نمود. با توجه به محدودیت‌ها پیشنهاد می‌شود که پژوهشگران آتی برای انتخاب نمونه‌ها از روش نمونه‌گیری تصادفی استفاده نمایند، پژوهش حاضر را بر روی مردان دارای کودکان مبتلا به نقص توجه/ بیش‌فعالی انجام دهند، پژوهش حاضر را بر روی سایر اختلال‌های روان‌شناختی و روان‌پزشکی تکرار کنند و برای گردآوری داده‌ها از ابزارهای دیگرگزارش‌دهی استفاده نمایند. به‌طور کلی، یافته‌های این پژوهش حاکی از اثر مستقیم خودکارآمدی والدگری بر حمایت اجتماعی ادراک‌شده و تعامل مادر- کودک، اثر مستقیم حمایت اجتماعی ادراک‌شده بر تعامل مادر- کودک و اثر غیرمستقیم خودکارآمدی والدگری با میانجی حمایت اجتماعی ادراک‌شده بر تعامل مادر- کودک مثبت و معنادار بود. بنابراین، برای بهبود تعامل مادر- کودک در خانواده‌های دارای کودکان مبتلا به نقص توجه/ بیش‌فعالی می‌توان از طریق کارگاه‌های آموزشی زمینه را برای افزایش خودکارآمدی والدگری و حمایت اجتماعی ادراک‌شده مهیا ساخت

تشکر و قدردانی

بدین‌وسیله از همه کسانی که سهمی در انجام این پژوهش داشتند، تشکر و قدردانی می‌شود.

تعارض منافع

در این مقاله بین نویسندگان هیچ تعارض منافی وجود نداشت.

مشارکت نویسندگان

نویسندگان این مقاله در همه فعالیت‌های پژوهش مشارکت و همکاری داشتند.

موازین اخلاقی

در این پژوهش، اهمیت و ضرورت پژوهش برای نمونه‌ها تبیین و درباره رعایت ملاحظات، موازین و نکات اخلاقی به آنان اطمینان داده شد.

شفافیت داده‌ها

داده‌ها و مآخذ پژوهش حاضر در صورت درخواست از نویسنده مسئول و ضمن رعایت اصول کپی رایت ارسال خواهد شد.

این پژوهش با هزینه شخصی انجام شد و از هیچ سازمانی حمایت مالی دریافت نکرد.

References

- Agharebparast, Z. & Abed, N. (2025). Investigating the mediating role of parental self-efficacy in the relationship between emotion regulation and alexithymia with parent-child relationship in single mothers. *Journal of Research in Child and Adolescent Psychotherapy*, 1(2):57-70. <https://doi.org/10.22098/rcap.2023.2326>
- Amir, N., Akbari, M., Yarahmadi, Y., & Godarzi, M. (2022). The direct and indirect effects of parenting self-efficacy and perceived social support on subjective vitality of mothers with children with autism spectrum disorder. *Razi Journal of Medical Sciences*, 28(12), 238-248. <https://dor.isc.ac/dor/20.1001.1.22287043.1400.28.12.28.4>
- Bahadori Khosroshahi, J. (2017). Communication parental self-efficacy and self-forgiveness with mother-child Interaction in mothers of children with mental retardation. *Empowering Exceptional Children*, 8(2), 26-36. https://www.ceciranj.ir/article_63557.html?lang=en
- Brennan, J., Ward, O. F., Tomeny, T. S., & Davis, T. E. (2024). A systematic review of parental self-efficacy in parents of autistic children. *Clinical Child and Family Psychology Review*, 27(3), 878-905. <https://doi.org/10.1007/s10567-024-00495-2>
- Crouch, E., & Boswell, E. (2024). Adverse childhood experiences and attention deficit-hyperactivity disorder diagnosis and severity: An update. *Academic Pediatrics*, 24(3), 389-390. <https://doi.org/10.1016/j.acap.2024.01.014>
- Dumka, L. E., Stoerzinger, H. D., Jackson, K. M., & Roosa, M. W. (1996). Examination of the cross-cultural and cross-language equivalence of the parenting self-agency measure. *Family Relations: An Interdisciplinary Journal of Applied Family Studies*, 45(2), 216-222. <https://doi.org/10.2307/585293>
- Du, M., Wang, B., & Hui, H. (2025). Perceived social support mediates the relationship between self-efficacy and depression/anxiety in patients with cardiovascular disease. *Scientific Reports*, 15(1), 31603. <https://doi.org/10.1038/s41598-025-17559-0>
- Eltanamy, H., Leijten, P., Van Roekel, E., Mouton, B., Pluess, M., & Overbeek, G. (2023). Strengthening parental self-efficacy and resilience: A within-subject experimental study with refugee parents of adolescents. *Child Development*, 94(1), 187-201. <https://doi.org/10.1111/cdev.13848>
- Feng, Y., Zhou, X., Qin, X., Cai, G., Lin, Y., Pang, Y., & et al. (2022). Parental self-efficacy and family quality of life in parents of children with autism spectrum disorder in China: The possible mediating role of social support. *Journal of Pediatric Nursing*, 63, 159-167. <https://doi.org/10.1016/j.pedn.2021.10.014>
- Fierloos, I. N., Windhorst, D. A., Fang, Y., Hosman, C. M. H., Jonkman, H., Crone, M. R., & et al. (2023). The association between perceived social support and parenting self-efficacy among parents of children aged 0–8 years. *BMC Public Health*, 23, 1888. <https://doi.org/10.1186/s12889-023-16710-8>
- Gashri, C., Talmon, R., Peleg, N., Moshe, Y., Agoston, D., Gavras, S., & et al. (2025). Multimodal analysis of mother-child interaction using hyperscanning and diffusion maps. *Scientific Reports*, 15(1), 5431. <https://doi.org/10.1038/s41598-025-90310-x>
- Goodyke, M. P., Hershberger, P. E., Bronas, U. G., & Dunn, S. L. (2022). Perceived social support and heart rate variability: An integrative review. *Western Journal of Nursing Research*, 44(11), 1057-1067. <https://doi.org/10.1177/01939459211028908>
- Habibi, N., Mikaeili, N., & Hatami Varzaneh, A. (2023). The mediating role of emotional self-regulation in the relationship between perceived social support and parenting self-efficacy among parents of children with phenylketonuria. *Empowering Exceptional Children*, 14(1), 21-32. <https://doi.org/10.22034/ceciranj.2023.377500.1725>
- Kazemi Rezaei, A., Mohammadi, M., Tajikemali, A., & Pishgahi, B. (2020). The role of cognitive emotion regulation strategies and perceived social support in predicting the social adjustment of nursing students. *Iranian Journal of Psychiatric Nursing*, 8(2), 76-85. https://ijpn.ir/browse.php?a_id=1534&sid=1&slc_lang=en
- Lee, Y., Chen, V. C., Liang, S. H., & Kelsen, B. A. (2022). Mother-child interaction of boys with ADHD: A behavioral observation study. *Journal of Attention Disorders*, 26(13), 1738-1746. <https://doi.org/10.1177/10870547221101649>
- Li, X., McElwain, N. L., & Tu, K. M. (2025). Early mother-child interaction flexibility predicts adolescent psychological adjustment. *Journal of Youth and Adolescence*, 54(1), 225-237. <https://doi.org/10.1007/s10964-024-02059-7>
- Love, H., Ezemenaka, C., Horton, A. G., Yoon, Y., & Lee, H. (2025). Undergraduate class standing, perceived social support, and depressive symptoms. *Journal of American College Health*, 73(8), 3127-3133. <https://doi.org/10.1080/07448481.2024.2368009>
- Muigg, F., Rossi, S., Kuhn, H., & Weichbold, V. (2024). Perceived social support improves health-related quality of life in cochlear implant patients. *European Archives of Otorhinolaryngology*, 281(9), 4757-4762. <https://doi.org/10.1007/s00405-024-08706-w>
- Ozturk, F. O., & Ekinci, M. (2023). The effect of psycho-education given to mothers of children with attention deficit hyperactivity disorder on mother-child interaction and family functionality. *Journal of Child and Adolescent Psychiatric Nursing*, 36(4), 299-306. <https://doi.org/10.1111/jcap.12432>
- Parker, G. (2023). Comorbid attention-deficit hyperactivity disorder and bipolar disorder. *The Australian and New Zealand Journal of Psychiatry*, 57(6), 789-792. <https://doi.org/10.1177/00048674231154203>

- Pianta, R.C., Nimetz, S.L., & Bennett, E. (1997). Mother-child relationships, teacher-child relationships, and school outcomes in preschool and kindergarten. *Early Childhood Research Quarterly*, 12(3), 263-280. [https://doi.org/10.1016/S0885-2006\(97\)90003-X](https://doi.org/10.1016/S0885-2006(97)90003-X)
- Rezapour Mirsaleh, Y., Koohestani, F., & Erfan, N. (2022). The mediating role of social perception in the relationship between mother-child interaction and social skills, as perceived by mothers of preschool-age children. *Journal of Applied Psychological Research*, 13(4), 173-186. <https://doi.org/10.22059/japr.2023.331218.644011>
- Shadi Zavareh, B., Azmoudeh, M., Kashefimehr, B., & Mesrabadi, J. (2024). Comparison of the effectiveness of positive resilience training with metalization-based training in improving emotional self-regulation and parent-child interaction among mothers of mentally retarded children. *Iranian Journal of Psychiatric Nursing*, 11(6), 87-100. <http://dx.doi.org/10.22034/IJPN.11.6.2>
- Shafiullah, S., & Dhaneshwar, S. (2025). Current perspectives on attention-deficit hyperactivity disorder. *Current Molecular Medicine*, 25(3), 289-304. <https://doi.org/10.2174/1566524023666230522145950>
- So, W., Song, X., Lam, H., Chan S., & Lau K. (2025). Relationship between parental self-efficacy and parent-child relationships: Moderating roles of problem behaviors and autism stigma. *Family Relations*, 74(4), 1616-1634. <https://doi.org/10.1111/fare.13155>
- Strother-Garcia, K., Singletary, B., Avelar, D., & Justice, L. (2026). Parent-child interaction quality mediates the relationship between parental self-efficacy and child vocabulary. *Family Relations*, 75(2), 977-996. <https://doi.org/10.1111/fare.70159>
- Temucin, M. N., & Kiziler, E. (2026). The impact of social support and parental self-efficacy on the parent-child relationship in families of children with chronic illness in Turkiye. *Vulnerable Children and Youth Studies*, 21(2), 234-251. <https://doi.org/10.1080/17450128.2025.2539737>
- Zimet, G. D., Dahlem, N. W., Zimet, S. G., & Farley, G. K. (1988). The multidimensional scale of perceived social support. *Journal of Personality Assessment*, 52(1), 30-41. https://doi.org/10.1207/s15327752jpa5201_2